

Bevezetés

A kötet *A modern állam gazdasági szerepének legújabb dimenziói* elnevezésű Ludovika Kiemelt Kutatóműhely keretében folytatott kutatásokon alapul, s a műhely egyik eredményterméke. A mű az Európai Unió különlegesen összetett és sokat vitatott közös politikájának, a Közös Agrárpolitikának (KAP, angolul: Common Agricultural Policy – CAP) rendszerét, annak egyes alapvető területeit tekinti át és elemzi. Noha az agrárgazdaság aránya a nemzetgazdasági teljesítményekben lényegesen mérséklődött, a Közös Agrárpolitika az európai integráció hagyományosan kivételes jelentőségű területe.

A kötet a KAP koncepcionális alapjainak és kialakulási körülményeinek tárgyalásától elindulva e közös politika alapvető kategóriáit és alrendszerait mutatja be. Behatóan tárgyalja annak első és második pillérét, illetve reformfolyamatait. Részletesen bemutatja a nemzetközi kereskedelem és kereskedelempolitika összefüggéseit, továbbá a közös piaci szervezetek, illetve az egységes piacszerzés rendszerét. Nagy figyelemmel tekinti át a keleti kibővülését, az új tagállamok adaptációs folyamatait.

Részletesen elemzi a második pillért, a vidékfejlesztés területét, továbbá az Európai Unió számos tényezőjét, közöttük a Közös Agrárpolitika hatására is alakuló agrárstruktúráját. Bevezetésül az állat- és növényegészségügyi, illetve az élelmiszerügyi szabályozást mutatja be.

A kifejtés az alapoktól kiindulva halad a bonyolultabb összefüggések bemutatása felé. Az elemzés középpontjában a közös politika, a szabályozás és az annak hátterében meghúzódó megfontolások és kompromisszumok megvilágítása áll. Egyes témaköröknél mélyebb közgazdasági elemzés is olvasható. Az agrárstruktúra rövid áttekintése további adalékokat nyújthat a rendszer egyes hatásainak megértéséhez is.

Az egyes fejezetek kulcsot kínálnak e bonyolult terület megértéséhez. A kötet alapvetően kézikönyv, de egyetemi tankönyvként is felhasználható. Az egyes fejezetek egymásra épülnek, de igény szerint rövidebb modulok is kijelölhetők abból. Az egyes fejezetek végén áttekintendő fogalmak kiemelése segítheti a témakör meghatározó kategóriáinak elsajátítását. Biztonsággal állítható: aki a kötetben szereplő 282 fogalmat, s a közöttük kialakuló kapcsolatokat, összefüggéseket pontosan érti, az tisztában van a Közös Agrárpolitika lényegével és rendszerszintű összefüggéseivel.

A kötet kéziratai eredetileg a Közös Agrárpolitika születése, az 1958. évi stresai konferencia hatvanadik évfordulójának évében, 2018-ban készültek el. 2020 tavaszán a szerzők lehetőséget kaptak a szöveg időszerűsítésére. Az olvasó tehát a szakkönyvtől elvárható legkorszerűbb ismeretekhez férhet hozzá. A szerzők legnagyobb részét az agrárpolitika működtetése területén dolgozó vezető szakemberek és egyetemi oktatók.¹

A mű valamennyi, az európai integráció témakörei iránt érdeklődő olvasó figyelmébe teljes szívből ajánlható.

A kötet szerkesztője

¹ A szerkesztő pedig a Közös Agrárpolitikát átfogó módon tárgyaló kötet szövegének szerkesztői gondozását – három korábbi (1995., 2002. és 2007. évi) mű után – immár negyedik alkalommal végezhette.